

AKDEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V PRAZE

Divadelní fakulta

Katedra činoherního divadla

Diplomová práce

Tomáš Weisser: Herecká a osobnostní identita

Posudek oponenta

Ve své diplomové práci s názvem Herecká a osobnostní identita si Tomáš Weisser dal za cíl odhalit nevědomé pochody, které stojí za jeho herectvím, rozkrýt je a najít jejich vztah k fenoménu tzv. vyzařování a dále s nimi poté pracovat. Rovněž se snaží hledat napětí mezi osobností a rolí, mezi hercem tvůrcem a hercem ve světě reálném. Dalším neméně důležitým cílem jeho práce bylo hledání tzv. jevištního absolutna nebo alespoň podmínek pro jeho nelebení.

Práce Tomáš Weissera se vyznačuje velkou otevřeností a upřímností, se kterou se věnuje i velmi osobním tématům (např. problémy s alkoholem), čímž vzniká cenný pohled do jeho nitra coby člověka i herce. Vyplývá z ní, že diplomant se jako člověk pravděpodobně ocitá na určitém rozcestí a pro svůj další život touží najít vnitřní jistotu a rovnováhu a tedy nejspíš vnitřní svobodu pro hereckou tvorbu.

Díky mnoha citacím odborných textů je zjevné, že se Tomáš Weisser hodně věnoval studiu mnoha teoretických publikací, a to jak z oboru umění, tak z oborů sociologie a psychologie. Některé zdroje a jejich citace však vyznívají protichůdně (například vymezení pojmů identita, sebepojetí, sebedřívění, sebekontrola) a z diplomové práce není zcela zjevné, jaký je autorův postoj k oněm definicím, ke kterým se ve svém vnímání tvorby přiklání a které jsou pro něj inspirativní.

Celou práci prostupuje diplomantovo zaujetí tzv. vyzařováním a hledání způsobu, jak být v souladu sám se sebou. Popisuje např., že v inscenaci Bouře při reprodukci prvního Prosperova monologu diváci věnovali mnohem více pozornosti mlčící představitelce ducha Ariea Barboře Křupkové než jemu. A nic se nezměnilo ani když se rozhodl do monologu „šlápnout“. Není toto konkrétní příklad Bářiny tzv. existence na jevišti a jejího vyzařování (Michail Čechov)? Podle mého názoru této skutečnosti může herec dosáhnout jedině tehdy, je-li on sám na jevišti v souladu sám se sebou. Lapidárně to podle mě vyjádřil herec Petr Kult ve vzájemné korespondenci s autorem diplomové práce: „Vyzařuji, tedy jsem.“ Samozřejmě to vše souvisí s talentovými předpoklady.

Lze říci, že diplomová práce T. Weissera působí více jako bilanční zastavení než shrnutí dosavadní divadelní činnosti a evokuje čtenáři řadu otázek. Je pozitivní, že si tyto otázky klade i sám autor, což svědčí o tom, že o nastolené problematice přemýšlí a tyto otázky mohou vést ke správné cestě při hledání jeho tzv. jevištního

absolutna. Upřímně diplomantovi přeji, aby toho v budoucnu docílil a dosáhl souladu sama se sebou.

Diplomovou práci Tomáše Weissera Herecká a osobnostní identita doporučuji k obhajobě.

Doplňující otázky:

1. Poměrně velkou část práce věnujete autor složitému tvůrčímu procesu při tvorbě role Prospera v absolventské inscenaci Bouře. Problémy Vám činila nedostatečná motivace jednání v poměrně složitě strukturované inscenaci. Proč si myslíte, že tomu tak bylo?
2. Uvádíte, že jste dosud pracoval s několika režiséry a že rozmanitost režijních přístupů vyžaduje také rozmanité a místně specifické herectví. Jako protiklady uvádíte za první režiséra J. Korčáka, se kterým jste spolupracoval na inscenaci Čechovova Platonova ve školním divadle DISK a který preferuje spíše přístup tradiční, tj. práci na jedné postavě, jež realisticky jednala v jasně definovaných situacích. Za druhé to byla spolupráce se slovenskou režisérkou J. Rázusovou na inscenaci Galapágy. Ta vyžadovala, aby postavy neměly žádnou hlubší psychologii a práce na textu spočívala spíše ve hře se slovy a jejich deformaci, stejně jako v dekompozici větných celků. Který z uvedených příkladů je Vám bližší a proč?

Tomáš Weisser: Absolventská role Nikolaje Trileckého v inscenaci Platonov A.P. Čechova

Tomáš Weisser vytvořil poměrně jasně strukturovanou postavu se zřejmými motivacemi a konkrétním jednáním v realistických situacích. Podařilo se mu zobrazit osamělého člověka, který se snaží uniknout nudě a promarněnému životu, leč marně. T. Weisser, podle mého názoru, v této roli splnil požadavky kladené na absolventskou roli.

V Praze 4. června 2022

Doc. Mgr. Milan Schejbal

